

Šalyje bene vienintelis Panevėžio regionas aiškiai įvardijo strateginę ūkio plėtros kryptį – pasirinko vystyti konkurencingą Pramonės 4.0 ekosistemą, kuriančią aukštą pridėtinę vertę ir pagrįstą glaudžiu verslo, švietimo, mokslo ir viešojo sektoriaus bendradarbiavimu. Inžinerinė pakraipa būtent čia yra ryškiausia, o didinti įmonių imlumą inovacijoms sutarė visos Panevėžio apskrities savivaldybės.

„Nors turime daugiausiai paslaugų sektoriaus darbdavių (76,2 proc.), tačiau pramonės sektorius, sudarantis beveik 11 proc. ūkio veiklą – itin svarbus visai Aukštaitijos darbo rinkai. Tai – vienas didžiausių laisvų darbo vietų donoras mūsų regione. Darbuotojų paklausa iš pramonės įmonių pernai sudarė beveik trečdalį visų darbo skelbimų Panevėžio apskrityje, 35 proc. – Utenos apskrityje“, – pabrėžė Užimtumo tarnybos Panevėžio klientų aptarnavimo departamento direktorė Audronė Biguzienė.

Aukštaitijos darbo rinkoje labiausiai trūksta įvairių sričių inžinierių, sunkiasvorių sunkvežimių ir krovinių transporto priemonių vairuotojų, siuvėjų, variklinių transporto priemonių mechanikų ir taisytojų, virėjų, psichologų, kepėjų ir konditerių, statybininkų.

Panevėžio regiono ūkį labiausiai stiprina naujos investicijos. Molėtuose prieš pusantrų metų duris atvėrė „Teltonika“ centras. Aukštųjų technologijų įmonėje gaminamos automobilių įkrovimo stotelės, maršrutizatoriai, komutatoriai, modernūs telemedicinos prietaisai. Dabar čia dirba 211 darbuotojų, planuose – plėtra iki 500 dirbančiųjų. Darbą „Teltonika“ centre pradėjo ir 43 buvę Užimtumo tarnybos Molėtų ir Utenos skyrių klientai. Dauguma įsidarbino elektroninės įrangos ir komponentų surinkėjais (21).

Teigiamą įtaką Utenos apskrities darbo rinkai daro „Intersurgical“ naujoji gamykla Visagine, kur darbuotojų poreikis yra nuolatinis – ieškoma plastikinių gaminių surinkėjų, plastikinių gaminių liejimo mašinų operatorių. Nuo 2023 m. pradžios įmonė nuolatiniam darbui įdarbino 150 Užimtumo tarnybos Visagino, Ignalinos, Zarasų skyrių klientų. 2021 metais duris atvėrusi gamykla planuoja plėtrą iki 1000 darbuotojų, todėl darbuotojų paklausa išliks. „Intersurgical“ yra pasaulinė medicininių gaminių, skirtų kvėpavimo takams kūrėja, gamintoja ir tiekėja. Įmonė gamina platų asortimentą priemonių, skirtų kvėpavimo takų priežiūrai: anestezijai, reanimacijai, deguonies ir aerozolio terapijai.

Regiono pramonės sektoriuje daugiausiai laisvų darbo vietų gyventojams kasmet pateikia strateginiai darbdaviai – „Dominari“, „AQ Wiring Systems“, „PKC Group Lithuania“, „Daivida“, „Automatikos sistemos“, „Biržų duona“. Utenos apskrityje darbuotojų poreikis pramonėje taip pat didelis – daugiausiai darbo pasiūlymų Užimtumo tarnyboje registruoja „Biovela-Utenos mėsa“, VĮ Ignalinos atominė elektrinė, „Visatex“, „Intersurgical“, „Baltic Snails“, „Utenos trikotažas“ ir „Rokiškio pieno gamyba“.

Aukštaitijos darbdaviai pernai Užimtumo tarnybos informacinėje platformoje paskelbė beveik 18 tūkst. laisvų darbo vietų. Didžiausias darbuotojų poreikis buvo Panevėžio mieste – registruota 35,1 proc. visų darbo pasiūlymų ir Utenos rajone – 13 proc. Kitose savivaldybėse gerokai mažiau – Panevėžio rajono – 8,6 proc., Visagino – 8,5 proc., Rokiškio – 7,8 proc., Anykščių – 5,8 proc., Biržų – 4,2 proc., Kupiškio, Molėtų, Pasvalio – po 3,9 proc., Zarasų – 2,8 proc., Ignalinos – 2,5 proc. Šiomet regiono darbdaviai įregistravo 5,8 tūkst. laisvų darbo vietų. Vėlgi dauguma įregistruota Panevėžio mieste (28,4 proc.) ir Utenos rajone (16,7 proc.).

A. Biguzienės teigimu, kai kurios Panevėžio įmonės darbuotojų trūkumo problemą sprendžia jų ieškomas aplinkiniuose rajonuose: „Darbdaviai vyksta susitikti su potencialiais kitose vietovėse gyvenančiais darbuotojais, o įdarbinę kitų savivaldybių gyventojus vežioja į darbą, suteikia kitokias naudas.“

Daugiausiai Užimtumo tarnybos klientų nuolatiniam darbui pernai įdarbino „OMG Bubble Tea“, „AQ Wiring Systems“, „IKI Lietuva“, „PKC Group Lithuania“, „Schmitz Cargobull Baltic“, AB „Pieno žvaigždės“ filialas „Panevėžio pienas“, „Harju Elekter“, „Daivida“, „Biržų duona“, „Biovela-Utenos mėsa“, VĮ Ignalinos atominė elektrinė, „Visatex“, „Intersurgical“, „Baltic Snails“, „Utenos trikotažas“ ir „Rokiškio pieno gamyba“, „Norfos mažmena“, Maxima LT, „Utenos prekyba“, „Transorloja“.

Anot direktorės, įmonėms užpildyti laisvas darbo vietas padedama ne tik organizuojant potencialių darbuotojų atrankas, bet darbo ieškantiems žmonėms siūloma įgyti naujų profesinių kompetencijų dalyvaujant paramos mokymuisi priemonėse: „Kasmet fiksuojame vis didesnę besidominčių ir besimokančiųjų skaičių.“

Šiomet jau organizuota 270 darbuotojų atrankų konkrečių profesijų atstovams, kuriose dalyvavo beveik 1,9 tūkst. klientų iš visų Panevėžio klientų aptarnavimo departamento skyrių. Daugiausiai – „Intersurgical“, „AQ Wiring Systems“, „Kesko Senukai Lithuania“, „Biovela-Utenos mėsa“, „Vitaresta“, „Biržų duona“, „Ekornes Lithuania“ atrankos renginiuose.

Paramos mokymuisi priemonės tampa vis populiareesnės – šiemet sausį-balandį jas rinkosi jau 721 klientas, o aukštą pridėtinę vertę kuriančias kvalifikacijas ir kompetencijas ketina įgyti 179 asmenys. Iš 313 pernai šią priemonę pasirinkusių klientų 30 proc. buvo sudarę trišales sutartis dėl įdarbinimo su pramonės įmonėmis. Paramos mokymuisi priemonėse dalyvavusių dinamika: 2023 m. – 1430 asmenys įgijo paklausias profesijas, 2022 m. – 1827, 2021 m. – 848. Aukštaičiai daugiausiai pageidauja IT srities mokymų programų – programavimo, grafinio ir skaitmeninio dizaino, sistemų kūrimo, duomenų analitikos,

elektroninės prekybos, taip pat renkasi ir inžinerines: projektavimo AutoCAD programa, CNC staklių programavimo.

Regioninis karjeros centras „Karjeras“, siekdamas paskatinti jaunuolius tapti pramonės įmonėms reikalingų sričių specialistais, šį kovą aktyviai prisidėjo prie Panevėžio įmonių iniciatyvos – kvietė dalyvauti pasaulinei inžinerijos dienai skirtuose renginiuose. **„Karjere“ jaunimas** turėjo progą sužinoti apie paklausią inžinieriaus profesiją, o apsilankę inžinerinės pramonės įmonėse susipažinti su jų veikla.

Šalies tendencijos būdingos ir Aukštaitijai – medicinos, slaugos ir švietimo srityse vis labiau stokojama kvalifikuotų darbuotojų.

„Pastaruoju metu dažniau sulaukiame prašymų atlikti švietimo srityje dirbusių klientų analizę, įvertinti jų galimybes sugrįžti į švietimo sistemą, pasiūlyti pedagoginės srities absolventams susitikti darbo pokalbiams. Pernai Panevėžio regiono švietimo įstaigos paskelbė 51,3 proc. daugiau laisvų darbo vietų pradinio ir vidurinio ugdymo mokytojams, mokytojų padėjėjams nei 2022 metais, – kalbėjo A.Biguzienė.

Panevėžio regione veiklą vykdo 11,5 tūkst. darbdavių. Net 74,4 proc. veikiančių įmonių dirba tik iki keturių darbuotojų, o keturiolikoje įmonių darbuotojų skaičius viršija 500. Dauguma jų – Panevėžyje (8), Utenos rajone ir Visaginė – po dvi, Panevėžio ir Rokiškio rajonuose – po vieną.

2023 m. regione gyveno 207,6 tūkst. darbingo amžiaus žmonių: 130,5 tūkst. Panevėžio apskrityje, kur tokių gyventojų skaičius išaugo 1,3 proc., ir 77,1 tūkst. Utenos, kur padidėjo 1,9 proc., palyginti su 2019 m.

Dauguma – net 58,1 proc. užimtų regiono gyventojų 2023 metais dirbo paslaugų sektoriuje, ketvirtadalis (25,5 proc.) – pramonėje, 8,9 proc. – žemės ūkyje ir 7,4 proc. – statyboje.

Užimtumo lygis 2023 m. Panevėžio apskrityje siekė 68,8 proc. ir buvo 3,2 proc. punkto aukštesnis nei 2019 m. Utenos apskrityje užimtumas, pradėjęs mažėti pandemijos laikotarpiu, taip ir negrįžo į 2019 m. lygį (66,1 proc.) – 2023 m. nukrito iki 58,9 proc.

Gegužės 1 d. Panevėžio regione registruota 18,5 tūkst. klientų, kuriems suteiktas bedarbio statusas. Moterys sudarė 45 proc., vyrai – 55 proc., kaimiškų vietovių gyventojai – 44,5 proc. (Molėtų skyriuje ši klientų grupė siekia 71 proc., Pasvalio skyriuje – 70,2 proc., Ignalinos skyriuje – 66,3 proc.).

